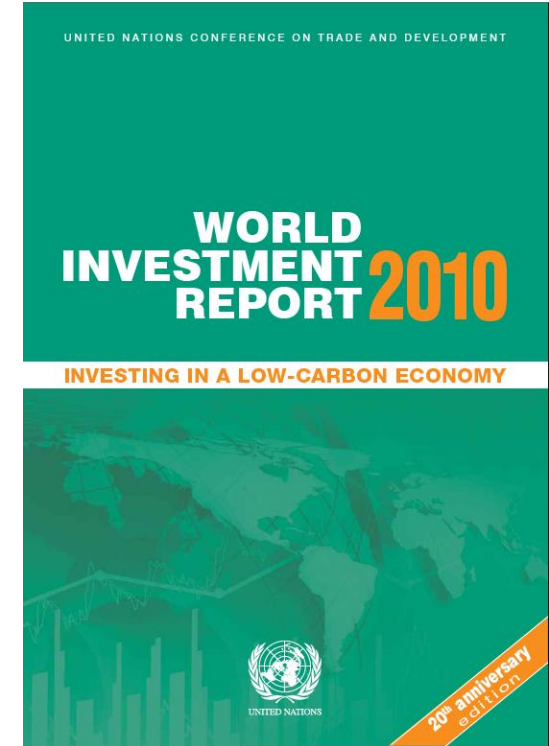

UNCTAD DÜNYA YATIRIM RAPORU 2010

22 Temmuz 2010
İstanbul

DÜNYA YATIRIM RAPORU

❑ Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü

UNCTAD'ın uluslararası doğrudan yatırımlara ilişkin olarak hazırladığı **Dünya Yatırım Raporu** (World Investment Report) Türkiye'de Uluslararası Yatırımcılar Derneği YASED tarafından açıklanmaktadır.

❑ Her yıl uluslararası doğrudan yatırımlardaki trendlere bağlı olarak farklı alt başlık ile çıkan Dünya Yatırım Raporu'nun 2010 yılı alt başlığı iklim değişikliği ve çokuluslu şirketlerin bu süreçteki rolü hakkındadır :

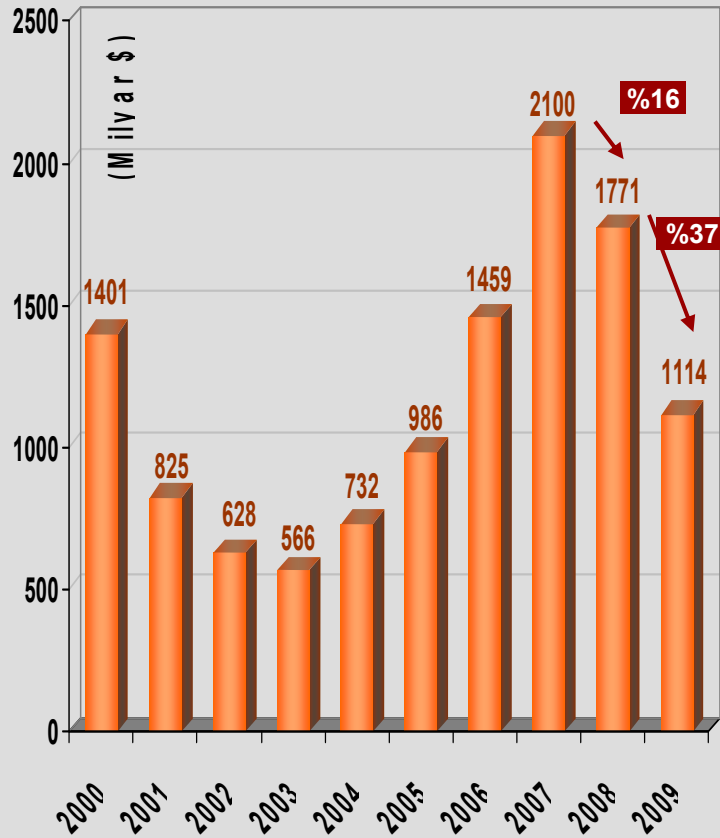
Düşük-Karbon Ekonomisine Yatırım Yapmak

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR

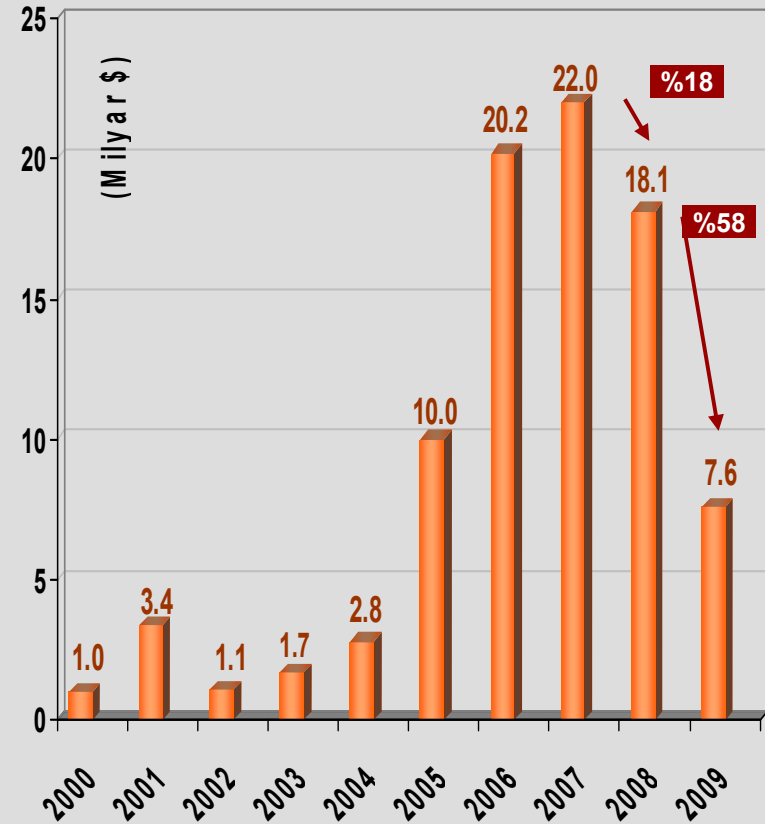
Dünya genelinde UDY girişleri 2009 yılında bir önceki yıla göre %37 düşüşle 1,1 trilyon dolara geriledi.

Türkiye'ye UDY girişleri 2009 yılında bir önceki yıla göre %58 düşüşle 7,6 milyar dolar geriledi.

Dünyada Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (2000-2009)

Türkiye'de Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (2000-2009)

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ

2008 yılında en fazla uluslararası doğrudan yatırım çeken ülke geçtiğimiz yıl olduğu gibi ABD. Gelişmekte olan ülkeler arasında olan Çin, çektiği 95 milyar dolarlık yatırım ile bu yıl ilk defa 2. sırada.

www.yased.org.tr

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Çeken İlk 10 Ülke (2009)

2009	2008	Ülke	Miktar (Milyar \$)
1	1	ABD	129,9
2	3	Çin	95,0
3	7	Fransa	59,6
4	9	Hong Kong, Çin	48,4
5	4	İngiltere	45,7
6	5	Rusya Fed.	38,7
7	17	Almanya	35,6
8	15	Suudi Arabistan	35,5
9	14	Hindistan	34,6
10	2	Belçika	33,8

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ

*Türkiye
2009
yılındaki 7,6
milyar
dolarlık
giriş ile
dünya
genelinde
en fazla
uluslararası
doğrudan
yatırım
çeken
32. ülke
oldu.
Türkiye
gelişmekte
olan ülkeler
arasında ise
15. sırada
yer aldı.*

yased

www.yased.org.tr

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Çeken Ülkeler (2009)

2009	2008	Ülke	Miktar (Milyar \$)
11	21	İtalya	30,5
12	37	Lüksemburg	27,3
13	206	Hollanda	26,9
14	12	Brezilya	25,9
15	13	İngiliz Virjin Ad.	25,3
16	207	İrlanda	25,0
17	11	Avustralya	22,6
18	10	Kanada	18,7
19	30	Singapur	16,8
20	6	İspanya	15,0
32	20	TÜRKİYE	7,6

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM ÇIKIŞLARI

2009 yılında, en büyük uluslararası doğrudan yatırımcılar olarak ABD ve Fransa başta gelirken, gelişmiş ülkeler kaynaklı yatırımlar toplam uluslararası doğrudan yatırımların %75'ini oluşturdu.

www.yased.org.tr

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Yapan İlk 10 Ülke (2009)

2009	2008	Ülke	Miktar (Milyar \$)
1	1	ABD	248,1
2	2	Fransa	147,2
3	6	Japonya	74,7
4	4	Almanya	62,7
5	13	Hong Kong, Çin	52,3
6	11	Çin	48,0
7	10	Rusya Fed.	46,1
8	14	İtalya	43,9
9	7	Kanada	38,8
10	17	Norveç	34,2

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM ÇIKIŞLARI

Gelişmekte olan ülkeler 2009 yılında 280 milyar dolarlık dış yatırım yapmışlar. Bu ülkeler arasında Hong Kong, Çin ve Rusya ve dikkati çekiyor. Türkiye ise 2009 yılında 1,6 milyar dolarlık dış yatırımı ile 45. sırada.

yased

www.yased.org.tr

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Yapan Ülkeler (2009)

2009	2008	Ülke	Miktar (Milyar \$)
11	19	İsveç	30,3
12	15	İngiliz Virjin Ad.	26,5
13	28	İrlanda	20,8
14	3	İngiltere	18,5
15	16	Avustralya	18,4
16	21	Hollanda	17,8
17	8	İspanya	16,3
18	27	Danimarka	15,8
19	12	İsviçre	15,5
20	24	Lüksemburg	15,0
45	44	TÜRKİYE	1,6

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM STOKLARI

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Stoğu Olan İlk 10 Ülke (2009)

2009 yılı itibari ile toplam uluslararası doğrudan yatırım stoğu 17,7 trilyon dolar olmuştur. ABD ve Fransa en fazla uluslararası doğrudan yatırım stoğuna sahip ülkelerdir.

2009	2005	Ülke	Miktar (Milyar \$)
1	1	ABD	3120,6
2	2	Fransa	1133,0
3	3	İngiltere	1125,1
4	4	Hong Kong, Çin	912,2
5	8	Belçika	830,1
6	5	Almanya	701,6
7	7	İspanya	670,6
8	6	Hollanda	596,7
9	9	Kanada	524,9
10	10	Çin	473,1

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM STOKLARI

Hong Kong,
Çin,
Brezilya,
Singapur,
Meksika,
Brezilya ve
Rusya en
fazla stoğa
sahip
gelişmekte
olan
ülkelerdir.
Gelişmekte
olan
ülkelerin
payı %30
iken ,
Türkiye 77,7
milyar
dolarlık
stoğu ile 39.
sıradadır.

yased

www.yased.org.tr

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Stoğu Olan Ülkeler (2009)

2009	2005	Ülke	Miktar (Milyar \$)
11	18	İsviçre	463,8
12	15	Brezilya	400,8
13	13	İtalya	394,0
14	14	Singapur	343,6
15	11	Avustralya	328,1
16	12	Meksika	309,5
17	17	İsveç	304,5
18	16	Rusya Fed.	252,5
19	30	Macaristan	248,7
20	22	Japonya	200,1
39	28	TÜRKİYE	77,7

GLOBAL GÖSTERGELER VE ÇOK ULUSLU ŞİRKETLER

(Cari fiyatlar üzerinden) (Milyar ABD Doları)	1990	2008	2009
UDY Girişleri	208	1 771	1 114
UDY Çıkışları	241	1 929	1 101
UDY Stoku (iç)	2 082	15 491	17 743
Sınır-Ötesi B&S İşlemleri	99	707	250
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla	22 121	60 766	55 005
Brüt Sabit Sermaye Oluşumu	5 099	13 822	12 404
Mal ve Hizmet İhracatı	4 414	19 986	15 716

Çok uluslu şirketlerin yabancı bağlı kuruluşlarının

Satışları	6 026	31 069	29 298
Brüt üretimleri	1 477	6 163	5 812
Varlıkları	5 938	71 694	77 057
İhracatları	1 498	6 663	5 186
İstihdamı (bin kişi)	24 476	78 957	79 825

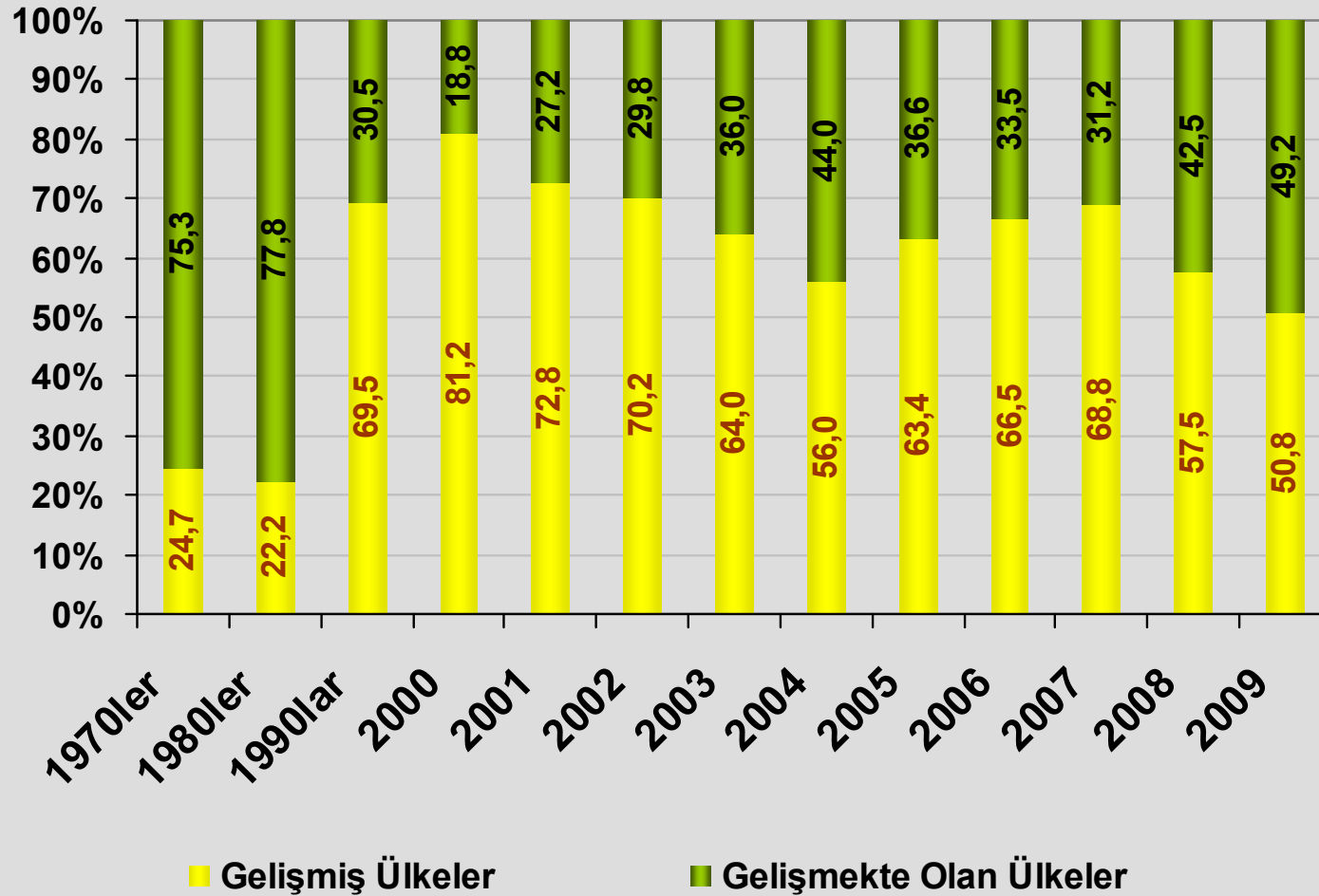
GELİŞMİŞ VE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER

2009 yılında uluslararası doğrudan yatırımlar gelişmiş ülkelerde %44 düşüşle 566 milyar dolara, gelişmekte olan ülkelerde %27 düşüşle 548 milyar dolara gerilemiştir.

www.yased.org.tr

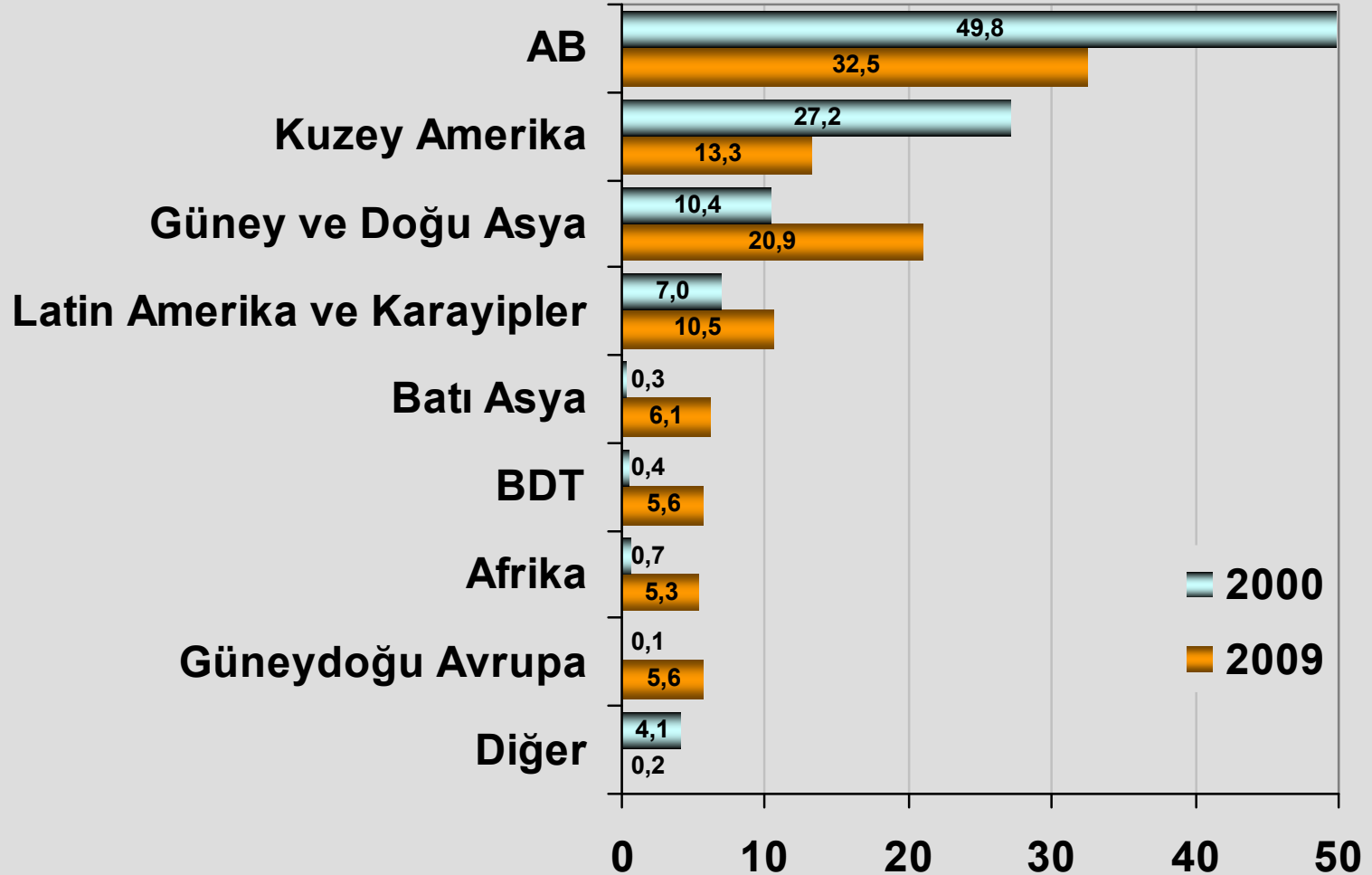
Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkelerin Uluslararası Doğrudan Yatırımlardan Aldıkları Paylar

BÖLGESEL DAĞILIM

Bölgelerin Uluslararası Doğrudan Yatırımlardan Aldığı Paylar

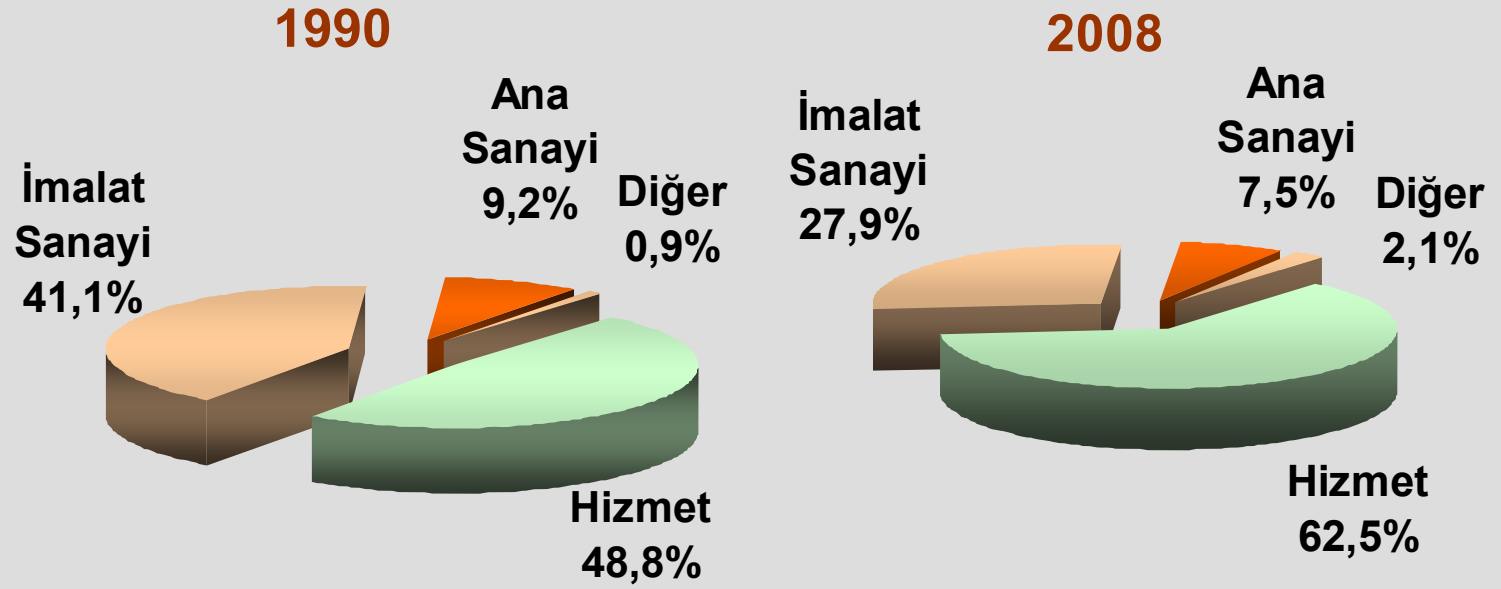
Gelişmiş bölgelerin doğrudan yatırımlardan aldığı pay azalırken, gelişmekte olan bölgelerin payı artmaktadır.

SEKTÖREL GÖRÜNÜM

Uluslararası Doğrudan Yatırım Stoğunun Sektörel Dağılımı

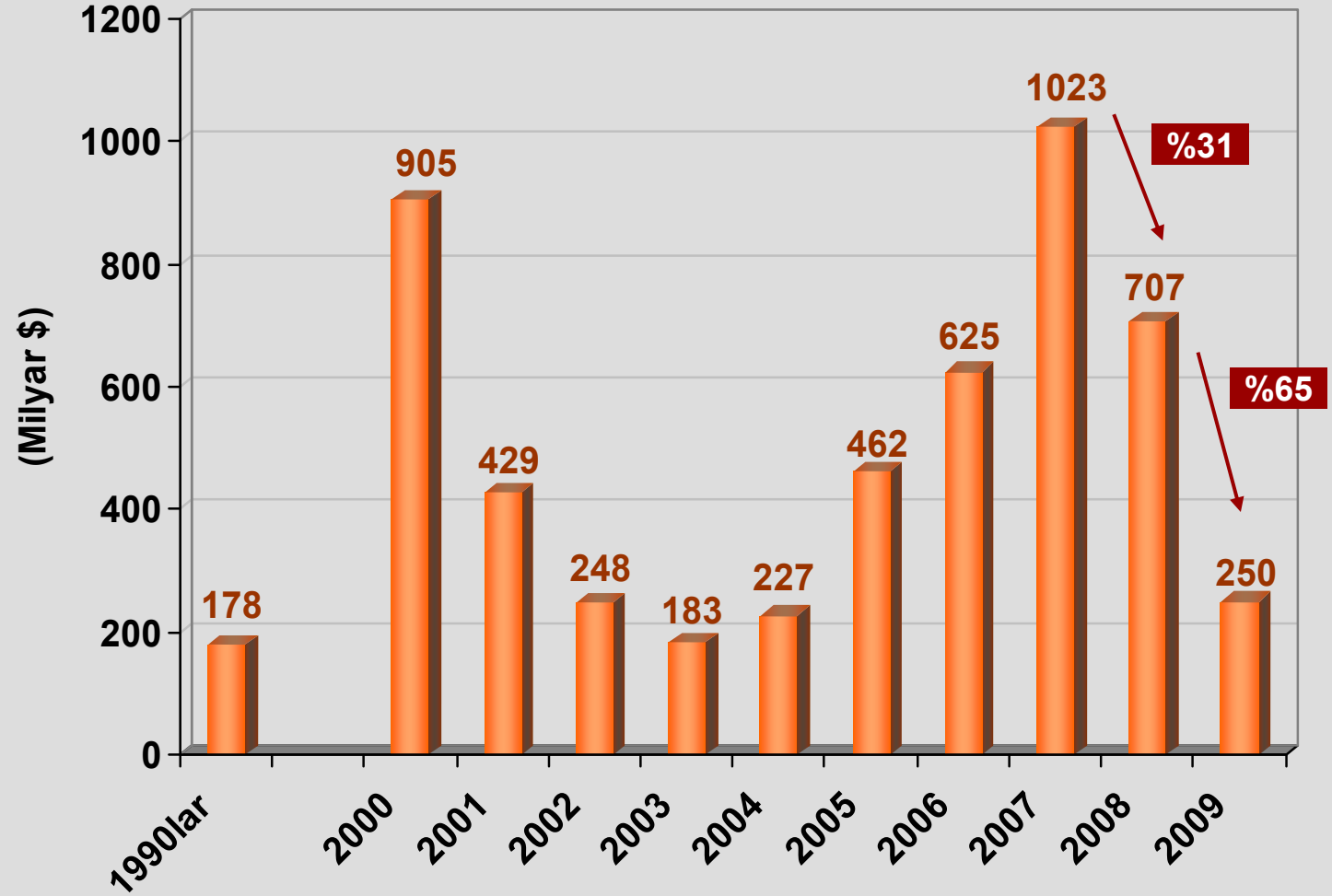
Uluslararası doğrudan yatırım akışlarında imalat sanayinin payı düşerken, hizmetler sektörünün payı artmaktadır.

SINIR-ÖTESİ BİRLEŞME VE SATINALMALAR

Sınır-Ötesi Birleşme ve Satınalmalar (2000-2009)

Dünyada uluslararası birleşme ve satınalma işlemlerinin toplam değeri, 2009 yılında bir önceki yıla göre %65 azalarak 250 milyar dolara geriledi.

SINIR-ÖTESİ BİRLEŞME VE SATINALMALAR

2009 yılında global olarak 1 milyar dolar ve üzerinde değere sahip 108 adet uluslararası birleşme ve satınalma işlemi gerçekleşti.

www.yased.org.tr

2009 Yılı'nın Başlıca Sınır-Ötesi B&S Anlaşmaları

	Satın Alınan Şirket	Ülkesi	Satın Alan Şirket	Ülkesi	Sektör	Değer (Milyar \$)
1	Genentech Inc	ABD	Roche Holding AG	İsviçre	İlaç	46,7
2	British Energy Group PLC	İngiltere	Lake Acquisitions Ltd	İngiltere	Enerji / Elektrik Hizmetleri	16,9
3	Endesa SA	İspanya	Enel SpA	İtalya	Enerji / Elektrik Hizmetleri	13,5
4	Barclays Global Investors Ltd	ABD	BlackRock Inc	ABD	Finans	13,3
5	Fortis Bank SA/NV	Belçika	BNP Paribas SA	Fransa	Finans	12,8
6	Essent NV	Hollanda	RWE AG	Almanya	Enerji / Elektrik Hizmetleri	10,4
7	Volkswagen AG	Almanya	Katar Yatırım Otoritesi	Katar	Otomotiv	9,6
8	Itinere Infraestructuras SA	İspanya	Pear Acquisition Corporation SL	İspanya	İnşaat	7,9
9	Addax Petroleum Corp	İsviçre	Mirror Lake Oil & Gas Co Ltd	Kanada	Enerji / Petrol ve Doğal Gaz	7,2
10	Puget Energy Inc	ABD	Padua Holdings LLC	ABD	Enerji / Elektrik Hizmetleri	6,7

YENİ (GREENFIELD) YATIRIMLAR (Proje Sayısı)

UNCTAD'ın kaynak gösterdiği Financial Times fDi Markets verilerine göre, 2009 yılında toplam 13.727 greenfield projeden 6249'unu geliştirmiş ülkeler, 7478'ini geliştirmekte olan ülkeler çekmiştir.

www.yased.org.tr

Ülkeler	2009	Ülkeler	2009
1 ABD	1 220	16 Hong Kong, Çin	253
2 Çin	1 143	17 Avustralya	252
3 İngiltere	1 036	18 Polonya	222
4 Hindistan	742	19 Romanya	201
5 Almanya	470	20 İrlanda	176
6 Fransa	408	21 İtalya	166
7 Rusya	399	22 Japonya	161
8 BAE	394	23 Malezya	158
9 İspanya	387	24 Hollanda	155
10 Meksika	317	25 Türkiye	153
11 Singapur	309	26 Suudi Arabistan	141
12 Tayland	273	27 İsviçre	135
13 Brezilya	271	28 Filipinler	120
14 Vietnam	255	29 Endonezya	117
15 Kanada	254	30 Şili	112

Geliştirmiş Ülkeler

6 249

Geliştirmekte Olan Ülkeler

7 478

Toplam

13 727

TÜRKİYE'DE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR

2009 yılında Türkiye'nin dünya genelindeki uluslararası doğrudan yatırımlardan aldığı pay binde 7 olurken, 157 gelişmekte olan ülke toplamında ise payı %1,4 olmuştur.

www.yased.org.tr

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri ve Uluslararası Doğrudan Yatırımlardan Aldığı Pay

Yıl	Giriş (Milyar \$)	Dünya toplamındaki pay (%)	Gelişmekte olan ülkeler toplamındaki pay (%)	Sıralama
2009	7,6	0,7	1,4	32
2008	18,2	1,1	2,4	20
2007	22,0	1,1	3,4	25
2006	20,2	1,4	4,1	17
2005	10,0	1,0	2,8	23
2004	2,8	0,4	0,9	38
2003	1,7	0,3	0,8	53
2002	1,1	0,2	0,6	53
2001	3,4	0,4	1,5	38
2000	1,0	0,1	0,4	53
1990lar	0,8	0,2	0,6	-
1980ler	0,2	0,2	0,8	-
1970ler	0,1	0,2	0,9	-

(yıllık ortalama)

TÜRKİYE'DE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR

2009 yılı itibari ile Türkiye'de uluslararası doğrudan yatırım stoğu GSYİH'nin % 12,6'sı kadardır. Uluslararası doğrudan yatırımların toplam sabit sermaye yatırımlarındaki payı ise % 7,3 olmuştur.

www.yased.org.tr

Türkiye'de Uluslararası Doğrudan Yatırımların Milli Gelir ve Sabit Sermaye Yatırımlarındaki Payı

Yıl	Stok / GSYİH (%)	Gelişmekte Olan Ülkelerde Stok/ GSYİH (%)	UDY Girişi / Brüt Sabit Sermaye (%)	Gelişmekte Olan Ülkelerde UDY Girişi / Brüt Sabit Sermaye (%)
2009	12,6	29,1	7,3	9,3
2008	9,6	24,4	12,5	12,5
2007	23,7	30,0	15,9	14,0
2006	18,0	26,9	17,1	13,0
2005	14,7	25,2	9,9	11,8
2004	9,8	25,8	3,5	12,6
2003	11,1	25,8	3,3	9,6
2002	8,0	25,0	2,8	10,6
2001	10,0	26,2	10,7	13,5
2000	7,2	25,0	1,8	15,9
1990	5,6	13,6	2,0	4,0
1980	9,4	11,5	0,2	1,2

GELECEĞE YÖNELİK BEKLENTİLER: “Temkinli İyimser”

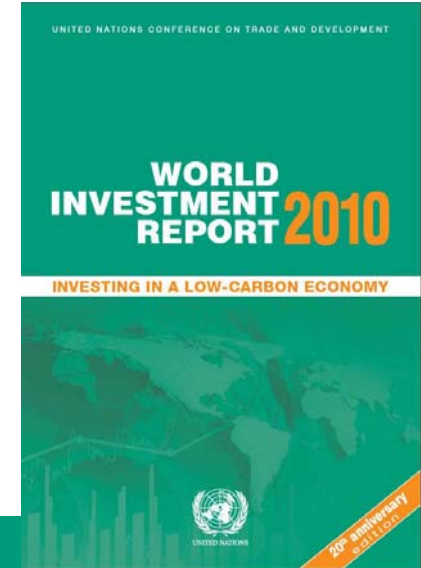
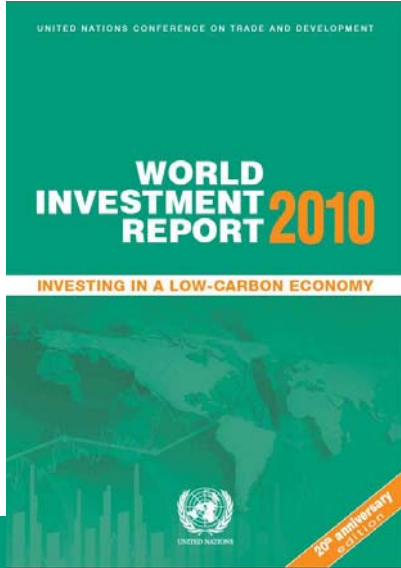
- ❑ Dünya ekonomisinde kırılganlık devam etmektedir.
- ❑ Global uluslararası doğrudan yatırım akışlarında 2009 yılındaki keskin düşüşün ardından 2010 yılında hafif bir toparlanma beklenmektedir.
- ❑ Kriz öncesinde aşılmış olan 2 trilyon \$ seviyesine ise ancak 2012 yılında tekrar ulaşılması mümkün olabilecektir.
- ❑ UNCTAD Orta Vadeli Global UDY Girişi Beklentileri
 - 2010 1,2 trilyon \$
 - 2011 1,3-1,5 trilyon \$
 - 2012 1,6-2 trilyon \$

İlginiz için teşekkür ederiz.

Uluslararası Yatırımcılar Derneği

www.yased.org.tr

UNCTAD Dünya Yatırım Raporu

www.unctad.org/wir